

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2016 r.

Poz. 598

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 18 kwietnia 2016 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej
w ramach poddziałania „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw,
którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi” objętego Programem Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020**

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 349 i 1888 oraz z 2016 r. poz. 337) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy.

§ 2. 1. Pomoc finansowa w ramach poddziałania „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi”, zwana dalej „pomocą”, jest przyznawana rolnikowi w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”, będącemu osobą fizyczną prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanemu dalej „rolnikiem”, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

- 1) uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia nr 1307/2013 i ustawie z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 1551 oraz z 2016 r. poz. 337);

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865; Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1; Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1; Dz. Urz. UE L 281 z 25.09.2014, str. 1; Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16; Dz. Urz. UE L 135 z 02.06.2015, str. 8; Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 2 i 8.

- 2) trwale przekazuje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi będącemu osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który spełnia łącznie następujące warunki:
  - a) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy,
  - b) jest wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
  - c) zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na przejętych gruntach rolnych, a w przypadku osoby fizycznej – do prowadzenia tej działalności osobiście, i zachowania całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego powiększonego w wyniku przejęcia gruntów rolnych, przez 5 lat od dnia przejęcia gospodarstwa rolnego – zwanemu dalej „przejmującym gospodarstwo rolne”;
- 3) jest wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 4) zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego na rzecz przejmującego gospodarstwo rolne i nie podejmie działalności rolniczej co najmniej przez 5 lat, licząc od dnia przekazania gospodarstwa rolnego;
- 5) po przekazaniu gospodarstwa rolnego nie będzie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników – w przypadku gdy rolnik w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników;
- 6) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 7) w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma ukończone 18 lat.

2. Uznaje się, że osoba fizyczna prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym osobiście, jeżeli pracuje w tym gospodarstwie oraz podejmuje wszelkie decyzje dotyczące prowadzenia tej działalności.

§ 3. 1. Warunek trwałego przekazania gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, jeżeli:

- 1) zostały przekazane wszystkie grunty rolne w rozumieniu przepisów o ewidencji gruntów i budynków oraz zwierzęta gospodarskie, objęte systemem dla małych gospodarstw wchodzące w skład gospodarstwa rolnego rolnika, będące zarówno przedmiotem jego odrębnej własności, jak również przedmiotem współwłasności, z zastrzeżeniem § 4;
- 2) przekazanie nastąpiło przez przeniesienie własności wszystkich gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz zwierząt gospodarskich, o których mowa w pkt 1, na rzecz przejmującego gospodarstwo rolne, przy czym powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym przejmującego gospodarstwo rolne, po przejęciu gruntów rolnych, będzie równa co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, a w przypadku gdy gospodarstwo rolne jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest większa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, będzie równa co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w województwie; w przypadku gospodarstwa rolnego położonego na obszarze więcej niż jednego województwa, za województwo, w którym jest położone gospodarstwo rolne, uznaje się to, w którym jest położona największa część gruntów rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa, według stanu po przejęciu gruntów.

2. Przedmiotem trwałego przekazania może być wyłącznie gospodarstwo rolne, w którym co najmniej 70% wszystkich gruntów rolnych wchodzących w jego skład stanowią grunty rolne będące co najmniej od roku do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy własnością lub współwłasnością rolnika.

3. Przekazanie gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, może nastąpić na rzecz więcej niż jednego przejmującego gospodarstwo rolne, przy czym każdy z przejmujących gospodarstwo rolne powinien spełniać warunki, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, a w zakresie powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym każdego z przejmujących gospodarstwo rolne powinien być spełniony warunek określony w ust. 1 pkt 2.

4. Przekazanie gospodarstwa rolnego, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, może nastąpić wyłącznie na podstawie umowy sprzedaży albo umowy darowizny. Warunek przekazania gospodarstwa rolnego uważa się za spełniony w dniu zawarcia umowy sprzedaży albo umowy darowizny, jeżeli w tym samym dniu nastąpiło wydanie przedmiotu umowy. W przypadku wydania przedmiotu umowy kupującemu lub obdarowanemu w terminie późniejszym niż dzień zawarcia umowy, za dzień przekazania gospodarstwa rolnego uznaje się dzień wydania przedmiotu umowy.

5. W przypadku gruntów dzierżawionych przez rolnika, warunek, o którym mowa w ust. 4, uważa się za spełniony po rozwiązaniu wszystkich umów dzierżawy gruntów wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa oraz zwrocie przedmiotu dzierżawy.

6. Średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

7. Przy ustalaniu powierzchni gruntów rolnych, po przejęciu gruntów od rolnika, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego przejmującego gospodarstwo rolne, sumuje się powierzchnię gruntów rolnych stanowiących przedmiot:

- 1) własności lub współwłasności małżeńskiej;
- 2) użytkowania wieczystego;
- 3) dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta na czas nieoznaczony lub na okres co najmniej 6 lat, jednak nie krótszy niż do dnia upływu 6 lat od dnia następującego po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
- 4) dzierżawy od podmiotów innych niż wymienione w pkt 3, na podstawie umowy dzierżawy zawartej w formie aktu notarialnego albo z datą pewną na okres co najmniej 6 lat, liczonych od dnia następującego po dniu zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w § 6 ust. 2.

§ 4. Warunek zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, uważa się za spełniony, jeżeli po przekazaniu gospodarstwa rolnego łączna powierzchnia gruntów rolnych posiadanych lub współposiadanych przez rolnika i jego małżonka nie przekracza 0,5 ha, a działalność rolnicza prowadzona na tych gruntach służy wyłącznie zaspokajaniu potrzeb własnych rolnika oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

§ 5. Pomoc przyznaje się jednorazowo, w wysokości stanowiącej iloczyn 120% rocznej stawki płatności dla małych gospodarstw, o których mowa w ustawie z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, przyznanych w roku, od którego rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw, i liczby lat kalendarzowych obejmujących okres od roku, w którym rolnik trwale przekazuje gospodarstwo rolne, do dnia 31 grudnia 2020 r.

§ 6. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji, ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, nie później niż 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie dnia rozpoczęcia oraz dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

3. Termin składania wniosków, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni oraz dłuższy niż 30 dni.

4. Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy, formularz wniosku o płatność oraz wzory oświadczeń dołączanych do wniosku o przyznanie pomocy oraz do wniosku o płatność nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 7. Wniosek o przyznanie pomocy składa się do kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce położenia przekazywanego gospodarstwa rolnego.

§ 8. Wniosek o przyznanie pomocy, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiera:

- 1) dane rolnika:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę i miejsce urodzenia,
  - c) numer identyfikacyjny rolnika, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli został nadany,
  - d) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (numer PESEL), jeżeli został nadany, lub numer paszportu – w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego,
  - e) stan cywilny,
  - f) miejsce zamieszkania i adres;

- 2) w przypadku rolnika pozostającego w związku małżeńskim – dane małżonka:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę i miejsce urodzenia,
  - c) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (numer PESEL), jeżeli został nadany, lub numer paszportu – w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego,
  - d) miejsce zamieszkania i adres;
- 3) dane współwłaścicieli gruntów rolnych wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę i miejsce urodzenia,
  - c) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (numer PESEL), jeżeli został nadany, lub numer paszportu – w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego,
  - d) miejsce zamieszkania i adres;
- 4) oświadczenie rolnika o zadeklarowanych do przekazania gruntach rolnych, stanowiących jego własność lub współwłasność, gruntach będących przedmiotem dzierżawy oraz zwierzętach gospodarskich, wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego;
- 5) dane przejmującego gospodarstwo rolne:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę,
  - b) datę i miejsce urodzenia,
  - c) numer identyfikacyjny przejmującego gospodarstwo rolne, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli został nadany,
  - d) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (numer PESEL), jeżeli został nadany, lub numer paszportu – w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego,
  - e) miejsce zamieszkania i adres albo siedzibę i adres;
- 6) oświadczenie rolnika oraz jego małżonka o niepodleganiu zakazowi dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.³⁾).

§ 9. 1. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) oświadczenie rolnika oraz przejmującego gospodarstwo rolne, w którym zobowiązują się do zawarcia umowy przekazania gospodarstwa rolnego;
- 2) dokumenty potwierdzające:
  - a) łączną powierzchnię, położenie i stan prawny gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego rolnika,
  - b) łączną powierzchnię, położenie i stan prawny gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego przejmującego gospodarstwo rolne;
- 3) oświadczenie, na udostępnionym przez Agencję formularzu, w którym przejmujący gospodarstwo rolne zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na przejętych gruntach rolnych, a w przypadku osoby fizycznej – do prowadzenia tej działalności osobiście, oraz zachowania całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego, powiększonego w wyniku przejęcia gruntów rolnych, przez 5 lat od dnia przejęcia gospodarstwa rolnego;
- 4) kopię dokumentu tożsamości rolnika;
- 5) kopię dokumentu tożsamości przejmującego gospodarstwo rolne;
- 6) oświadczenie rolnika o znajomości przepisów dotyczących kontroli, o których mowa w art. 47 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

- 7) oświadczenie przejmującego gospodarstwo rolne o znajomości przepisów dotyczących kontroli, o których mowa w art. 47 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 8) w przypadku rolnika pozostającego w związku małżeńskim – kopię dokumentu tożsamości małżonka;
- 9) oświadczenie małżonka rolnika lub innych współwłaścicieli gruntów rolnych wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego o wyrażeniu zgody na ubieganie się przez rolnika o przyznanie pomocy;
- 10) oświadczenie przejmującego gospodarstwo rolne o powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa przejmującego gospodarstwo rolne.

2. Dokumentami potwierdzającymi okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są:

- 1) wypis z księgi wieczystej;
- 2) prawomocne orzeczenie sądu;
- 3) akt notarialny;
- 4) wypis z rejestru gruntów;
- 5) zaświadczenie właściwego wójta (burmistrza lub prezydenta miasta);
- 6) inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające łączną powierzchnię, położenie i stan prawny posiadanego gospodarstwa rolnego.

3. Kopie dokumentów załącza się w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument.

4. Rolnik informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych i informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz w dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 10. 1. Pomoc przysługuje w kolejności ustalonej dla wniosków o przyznanie pomocy złożonych zgodnie z właściwością określoną w § 7 w biurach powiatowych Agencji na obszarze województwa mazowieckiego oraz łącznie dla wniosków o przyznanie pomocy złożonych w biurach powiatowych Agencji w pozostałych województwach, na podstawie kryteriów wyboru.

2. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, przyznawanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) powierzchnia przekazywanego gospodarstwa rolnego:
  - a) do 3 ha gruntów rolnych – 1 punkt,
  - b) powyżej 3 ha i nie więcej niż 6 ha gruntów rolnych – 3 punkty,
  - c) powyżej 6 ha gruntów rolnych – 5 punktów;
- 2) powierzchnia gospodarstwa rolnego przejmującego gospodarstwo rolne:
  - a) do 5 ha gruntów rolnych – 3 punkty,
  - b) powyżej 5 ha i nie więcej niż 10 ha gruntów rolnych – 2 punkty,
  - c) powyżej 10 ha gruntów rolnych – 1 punkt;
- 3) przekazanie gospodarstwa rolnego osobie fizycznej, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat i jest ubezpieczona jako rolnik na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie – 3 punkty.

3. W przypadku przekazania gruntów rolnych wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa więcej niż jednemu przejmującemu gospodarstwo rolne, punkty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przyznaje się za gospodarstwo rolne o największej powierzchni gruntów rolnych spośród wszystkich gospodarstw rolnych należących do przejmujących grunty rolne.

§ 11. 1. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych i informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy, dołączonych do niego dokumentach i kontroli administracyjnej. Jeżeli wniosek lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia kolejności, nie przyznaje się punktów. Dokonanie przez rolnika zmian we wniosku o przyznanie pomocy lub dołączonych do niego dokumentach po upływie 20 dni od dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy nie ma wpływu na kolejność przysługiwania pomocy, z wyłączeniem przypadków, w których zmiana powoduje zmniejszenie liczby punktów.

2. W pierwszej kolejności pomoc przysługuje rolnikom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, jeżeli rolnik uzyskał co najmniej 3 punkty.

3. W przypadku rolników, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje wielkość powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład przekazywanego gospodarstwa rolnego, poczynając od największej.

4. Jeżeli dane lub informacje zawarte we wniosku lub w dołączonych do niego dokumentach, mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy, ulegną zmianie w wyniku kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu, aktualizacji kolejności przysługiwania pomocy dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy z danych uzyskanych w wyniku kontroli wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

§ 12. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, niezwłocznie po przyznaniu punktów, o których mowa w § 10 ust. 2, oraz w przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 4, ustala, które z wniosków o przyznanie pomocy uzyskały co najmniej 3 punkty.

2. Kierownik biura powiatowego Agencji, niezwłocznie po przyznaniu punktów wszystkim wnioskowi, przekazuje dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji informację na ten temat oraz każdą aktualizację tej informacji.

3. Dyrektor oddziału regionalnego Agencji, niezwłocznie po uzyskaniu informacji o liczbie punktów przyznanych wszystkim wnioskowi w województwie, przekazuje Prezesowi Agencji informację o przyznanych punktach oraz każdą aktualizację tej informacji.

4. Prezes Agencji, niezwłocznie po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 3, ustala kolejność przysługiwania pomocy w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach oraz podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję informację o tej kolejności.

§ 13. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie przyznania pomocy w terminie 90 dni od dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

2. Decyzję o przyznaniu pomocy wydaje się z zastrzeżeniem dopełnienia przez beneficjenta w terminie 90 dni od dnia doręczenia tej decyzji następujących warunków:

- 1) przekazania gospodarstwa;
- 2) zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, z wyłączeniem działalności rolniczej prowadzonej na gruntach rolnych nieprzekraczających 0,5 ha, służącej wyłącznie zaspokajaniu potrzeb własnych beneficjenta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 3) zaprzestania podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników – w przypadku beneficjentów podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

3. Decyzja o przyznaniu pomocy zawiera pouczenie o konieczności spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, i przedłożenia dokumentów potwierdzających spełnienie tych warunków oraz o konieczności zwrotu pomocy, w przypadku niespełnienia tych warunków lub nieprzedłożenia dokumentów.

§ 14. 1. Pomoc wypłaca się na wniosek o płatność, który składa się do kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na położenie przekazywanego gospodarstwa, w terminie 90 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

2. Wniosek o płatność, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) dane beneficjenta, o których mowa w § 8 pkt 1;
- 2) numer rachunku bankowego beneficjenta.

3. Do wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, w szczególności:
  - a) umowę przekazania gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego beneficjenta i zwierząt gospodarskich, zawierającą zobowiązanie przejmującego gospodarstwo rolne do prowadzenia działalności rolniczej na przejętych gruntach rolnych, a w przypadku osoby fizycznej – do prowadzenia tej działalności osobiście, oraz zachowania całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego powiększonego w wyniku przejęcia gruntów rolnych od beneficjenta, przez 5 lat od dnia przejęcia gospodarstwa rolnego, a w przypadku niedotrzymania tego warunku – do zapłacenia kary umownej wraz z określeniem jej wysokości,
  - b) zaświadczenie właściwej jednostki organizacyjnej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o spełnieniu warunku, o którym mowa w § 13 ust. 2 pkt 3;

- 2) zobowiązanie beneficjenta do:
- a) informowania Agencji o każdej zmianie danych zawartych w złożonych dokumentach,
  - b) przechowywania dokumentów poświadczających spełnienie warunków przyznania pomocy i wypłaty płatności z tego tytułu przez 5 lat, licząc od dnia wypłaty pomocy.

4. Kopie dokumentów załącza się w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument.

5. Beneficjent informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych zawartych we wniosku oraz w dołączonych do niego dokumentach, niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 15. 1. Wypłata pomocy następuje w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o płatność wraz z dokumentami, o których mowa w § 14 ust. 3. Pomoc jest wypłacana jednorazowo na rachunek bankowy beneficjenta wskazany we wniosku o płatność.

2. W przypadku niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie decyzji o przyznaniu pomocy.

3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w § 14 ust. 1, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie, jako bezprzedmiotowej, decyzji o przyznaniu pomocy.

4. Kierownik biura powiatowego Agencji uchyla decyzję o przyznaniu pomocy, w przypadku złożenia przez beneficjenta, przed upływem terminu określonego w § 14 ust. 1, pisemnego wniosku o uchylenie tej decyzji zawierającego oświadczenie o rezygnacji z przyznanej pomocy.

§ 16. 1. Beneficjent powinien zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego na rzecz przejmującego gospodarstwo rolne.

2. Beneficjent przez 5 lat od dnia przekazania gospodarstwa rolnego na rzecz przejmującego gospodarstwo rolne nie może:

- 1) podejmować działalności rolniczej;
- 2) podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

3. Beneficjent przez 5 lat od dnia wypłaty pomocy powinien:

- 1) umożliwiać przeprowadzenie kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów przez uprawnione podmioty;
- 2) udostępniać uprawnionym podmiotom informacje niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji;
- 3) przechowywać dokumenty związane z pomocą.

§ 17. 1. Jeżeli beneficjent, po otrzymaniu pomocy, nie spełni warunków, o których mowa w § 16, pomoc podlega zwrotowi w całości lub części.

2. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w § 16:

- 1) ust. 1 i ust. 2 pkt 1 – zwrotowi podlega 100% kwoty pomocy;
- 2) ust. 2 pkt 2 – zwrotowi podlega 20% kwoty pomocy za każdy rozpoczęty rok niespełniania warunku niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników;
- 3) ust. 3:
  - a) pkt 1 – zwrotowi podlega 100% kwoty pomocy,
  - b) pkt 2 – zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy,
  - c) pkt 3 – zwrotowi podlega 3% kwoty pomocy.

3. W przypadku ustalenia zwrotu przez beneficjenta części kwoty wypłaconej pomocy określonych w ust. 2 pkt 2, pkt 3 lit. b i c, beneficjent powinien nadal spełniać pozostałe warunki, o których mowa w § 16.

4. W przypadku ustalenia zwrotu 100% kwoty pomocy, decyzja o przyznaniu pomocy wygasa.

§ 18. W sprawach o przyznanie pomocy nie dopuszcza się wstąpienia na miejsce rolnika do toczącego się postępowania następcy prawnego rolnika albo nabywcy gospodarstwa lub jego części, albo przejmującego posiadanie gospodarstwa lub jego części.

§ 19. 1. W razie śmierci beneficjenta jego następcy prawnemu może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się:

- 1) na formularzu udostępnionym przez Agencję;
- 2) w biurze powiatowym Agencji, w którym zgodnie z właściwością został złożony wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w § 7;
- 3) w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. Jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca beneficjenta dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529 oraz z 2015 r. poz. 1830), albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje Agencji prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy, dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, Agencja nie przyznaje pomocy.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 8 i 9.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*